

Kancelář ministryně obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 13. července 2023
Čj. MO 536420/2023-8694
Sp. zn. SpMO 45146/2023-8694

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb.

Ministerstvo obrany obdrželo dne 28. června 2023 Vaši žádost o poskytnutí informací týkajících se finančních náležitostí vojáků z povolání.

K Vaším dotazům sdělujeme.

1. Městský soud v Praze zrušil rozhodnutím čj. 15 Ad 9/2020-73 ze dne 28. 04. 2022 rozhodnutí odvolacího služebního orgánu – náčelníka Generálního štábu AČR, čj. MO 123963/2020-1304 ze dne 30. 04. 2000. Žádám o informaci, zda příslušné služební orgány již vydaly ve věci nová rozhodnutí, kdy byla tato rozhodnutí vydána a kdy nabyla právní moci. Zároveň žádám o poskytnutí anonymizované verze všech meritorních rozhodnutí služebních orgánů vydaných po výše uvedeném zrušujícím soudním rozhodnutí, a to včetně těch, které případně nenabýly právní moci z důvodu jejich zrušení v odvolacím řízení.

V návaznosti na rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 15 Ad 9/2020-73 ze dne 28. dubna 2022, kterým bylo zrušeno rozhodnutí náčelníka Generálního štábu Armády České republiky čj. MO 123963/2020-1304 ze dne 30. dubna 2020, nebyla po datu vydání rozsudku Městského soudu v Praze příslušným služebním orgánem vydána nová rozhodnutí ve věci. Z uvedeného vyplývá, že anonymizované verze všech meritorních rozhodnutí služebního orgánu týkajících se náhrady za zvýšené životní náklady v zahraničí vydaných v předmětném správním řízení po datu shora uvedeného rozhodnutí soudu nelze poskytnout, neboť žádná rozhodnutí nebyla vydána. Pro úplnost sděluji, že proti shora uvedenému rozsudku byla podána kasační stížnost, která je u Nejvyššího správního soudu vedena pod spisovou značkou 3 As 137/2022.

*2. Informačními zprávami sekce státního tajemníka MO čj. 76-7/2014-7542 ze dne 12. 11. 2014, čj. 50-11/2015-7542 ze dne 25. 06. 2015 a čj. 16-12/2016-7542 ze dne 19. 10. 2016 bylo rozhodnuto o tom, že vojákovi, který je vyslán ze zahraničního pracoviště do zahraniční operace a splňuje podmínky nároku na příplatek za službu v zahraničí **bude i během doby vyslání do zahraniční operace vyplácena náhrada zvýšených životních nákladů** a voják tedy bude pobírat jednak příplatek za službu v zahraničí a jednak náhradu zvýšených životních nákladů. Jaké důvody vedly k zavedení praxe, že voják pobírá náhradu zvýšených životních nákladů i v období, kdy se v zemi, s pobytem v níž je tato náhrada spojena, vůbec nenachází? K pokrytí jakých zvýšených životních nákladů po dobu vyslání do zahraniční operace ze zahraničního pracoviště je náhrada zvýšených životních nákladů poskytována a v jaké výši je předpokládán jejich vznik u vojáků, které na zahraniční pracoviště nenásleduje jejich rodina?*

Náhradu zvýšených životních nákladů poskytuje Ministerstvo obrany svým zaměstnancům, kteří mají stanovené pravidelné místo výkonu práce nebo služby v zahraničí. Jde o paušální náhradu výdajů, které zaměstnanci vznikají v důsledku požadavku vedoucího zaměstnance, představeného nebo služebního orgánu na dlouhodobý, ale časově omezený výkon služby nebo práce v zahraničí. Zejména jde o kompenzaci výdajů na provoz (zpravidla druhé, paralelní) domácnosti, stravování,

dopravu. Podle ustálené judikatury nemá náhrada zvýšených životních výdajů charakter platu (odměny za vykonanou práci nebo službu), je paušální cestovní náhradou.

Příplatek za službu v zahraničí je podle § 67 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, složkou služebního platu vojáka z povolání. Služební plat je peněžitou odměnou za vykonanou službu. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 332/2014 Sb., kterým byl tento příplatek implementován do systému odměňování vojáků z povolání v roce 2015, cituji: „*Příplatek za službu v zahraničí nahrazuje stávající zvláštní příplatek v jiné než české měně. Navrhuje se, aby tento příplatek byl samostatnou složkou platu odrážející nároky a rizika služby v zahraničních operacích. Celkovou výši tohoto příplatku se předpokládá zachovat ve stávající hladině vyjádřené přepočtem USD na českou měnu.*“ Je tak zřejmé, že příplatek za službu v zahraničí je modifikací zvláštního příplatku v jiné než české měně, který byl poskytován vojákům z povolání do 30. června 2015. Jde o složku platu, která zohledňuje riziko ohrožení života nebo zdraví v souvislosti s vysláním vojáka z povolání k výkonu služby v zahraniční operaci. Současně je paušální kompenzací případného nároku na náhradní volno, na volno a na příplatek za služební pohotovost.

K výkonu služby v zahraniční operaci je od roku 1999 využíván institut odvelení, po dobu odvelení se služební zařazení vojáka nemění. Pokud je oprávněným služebním orgánem rozhodnuto o vyslání vojáka z povolání, který je služebně zařazen na zahraničním pracovišti, o odvelení do zahraniční operace, pak to na jeho služebním zařazení v organizační struktuře zahraničního pracoviště Ministerstva obrany nic nemění, pouze po dočasnou dobu je odvelen k plnění úkolů v konkrétní zahraniční operaci. Tato situace nic nemění na tom, že voják z povolání je povinen hradit služby a energie spojené s pronajatým domem nebo bytem v zahraničí, jeho rodinným příslušníkům – doprovázejícím osobám stále vznikají zvýšené náklady na pobyt v zahraničí. V své podstatě jde o obdobný postup, jako u ostatních vojáků z povolání, kteří jsou ze služebního zařazení v České republice odveleni k výkonu služby do zahraniční operace. Tito vojáci neopouštějí své byty, Ministerstvo jim i nadále poskytuje služební příspěvek na bydlení.

Z výše uvedeného je zřejmé, že jak náhrada zvýšených životních nákladů, tak příplatek za službu v zahraničí jsou vojákovi z povolání poskytovány z různých důvodů, jejich vzájemný souběh není právními předpisy upraven, splní-li voják z povolání podmínky nároku na ně, musí mu být poskytnuty.

4. Jaká je rezortní úprava výše uvedené problematiky v současnosti? Je nadále na základě vnitřních předpisů a interních pokynů Ministerstva obrany možný souběh pobírání náhrady zvýšených životních nákladů a příplatku za službu v zahraničí (případně jiného příplatku spojeného s vysláním do zahraniční operace)?

Rezortní úprava, resp. vnitřní předpis upravující souběh nároku na náhradu zvýšených životních nákladů a příplatku za službu v zahraničí neexistuje. K možnosti souběhu pobírání náhrady zvýšených životních nákladů a příplatku za službu v zahraničí viz závěr odpovědi ad 2).